

Trešdiena, 2015. gada 11. marta

P8_TA(2015)0070

Cīņa pret bērnu seksuālo izmantošanu internetā**Eiropas Parlamenta 2015. gada 11. marta rezolūcija par bērnu seksuālu izmantošanu internetā (2015/2564(RSP))**

(2016/C 316/12)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā ANO 1989. gada 20. novembra Konvenciju par bērna tiesībām un tai pievienotos protokolus,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 3. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7., 8., 47., 48. un 52. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Padomes 2001. gada 23. novembra Konvenciju par kibernetiskajiem noziedzīgiem nodarījumiem,
- ņemot vērā Eiropas Padomes 2007. gada 25. oktobra Konvenciju par bērnu aizsardzību pret seksuālu izmantošanu un seksuālu vardarbību,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 13. decembra Direktīvu 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2004/68/TI⁽¹⁾,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2014. gada ziņojumu, kurā novērtēti organizētās noziedzības draudi internetā (iOCTA),
- ņemot vērā ANO Bērna tiesību komitejas Vispārējo komentāru Nr. 14 (2013) par bērna tiesībām uz to, lai vispirms būtu ņemtas vērā viņa intereses,
- ņemot vērā 2011. gada februārī pieņemto ES plānu par bērna tiesībām,
- ņemot vērā 2014. gada 27. novembra rezolūciju par ANO Konvencijas par bērna tiesībām 25. gadskārtu⁽²⁾,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumu "Īpaša vieta bērniem ES ārējās darbībās" (COM(2008)0055),
- ņemot vērā ES pamatnostādnes par bērna tiesību veicināšanu un aizsardzību,
- ņemot vērā ES Stratēģiju cilvēku tirdzniecības izskaušanai 2012.–2016. gadā, jo īpaši tās noteikumus par finansējuma piešķiršanu, kas ļautu izstrādāt vadlīnijas bērnu aizsardzības sistēmām un vadlīnijas par apmaiņu ar labāko praksi,
- ņemot vērā 2015. gada 12. februāra plenārsēdes debates par cīņu pret bērnu seksuālu izmantošanu internetā,
- ņemot vērā Reglamenta 123. panta 2. un 4. punktu,

A. tā kā seksuāla vardarbība pret bērniem un bērnu seksuāla izmantošana, tostarp bērnu seksuālas izmantošanas materiāli, ir nopietns pamattiesību pārkāpums, jo īpaši attiecībā uz bērna tiesībām uz viņa labklājībai nepieciešamo aizsardzību un gādību, kā tas noteikts ANO 1989. gada Konvencijā par bērna tiesībām un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā;

⁽¹⁾ OV L 335, 17.12.2011., 1. lpp.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2014)0070.

Trešdiena, 2015. gada 11. marta

- B. tā kā, veicot jebkādas pasākumus, lai cīnītos pret šiem nodarījumiem, pirmkārt jāņem vērā bērna intereses, kā tas noteikts ES Pamattiesību hartā un ANO Konvencijā par bērna tiesībām;
- C. tā kā attiecībā uz tādiem smagiem noziedzīgiem nodarījumiem kā bērnu seksuāla izmantošana un bērnu seksuālas izmantošanas materiāli ir īstenojama vispusīga pieeja, kas nodrošina nodarījumu izmeklēšanu, likumpārkāpēju saukšanu pie atbildības, cietušo bērnu aizsardzību un šādas parādības izskaušanu;
- D. tā kā internetā bērni var būt īpaši apdraudēti, jo pastāv risks, ka viņi var paši piekļūt bērnu seksuālas izmantošanas materiāliem vai saņemt šādus materiālus no citiem, ka viņi var kļūt par kiberlencēju mērķi, ka viņus var iesaistīt vardarbību atainojošu materiālu apmaiņā, ka viņus var pazemot, iebiedēt vai mēģināt ļaunprātīgā nolūkā iedraudzēties ar viņiem; tā kā mobilo tehnoloģiju un interneta plašākas izmantošanas un pieejamības rezultātā bērnu neaizsargātība pret šādu risku ir palielinājusies;
- E. tā kā cīņa pret bērnu ļaunprātīgu izmantošanu internetā būtu jāiekļauj plašākā stratēģijā, kura īstenojama, lai izskaustu jebkādu seksuālu vardarbību pret bērniem un bērnu seksuālu izmantošanu, jo to vēl arvien neattiecina uz nodarījumiem tiešsaistē, bet gan galvenokārt uz noziedznieku tīkla un atsevišķu personu nodarījumiem, kas ar nolūku pastrādāti ārpus interneta vides;
- F. tā kā tiešsaistē seksuāla vardarbība var izpausties dažādi — jauniešus var pārliecināt vai piespiest nosūtīt vai publicēt nepārprotami seksuālus attēlus, kuros viņi ir redzami, piedalīties seksuālās darbībās ar tīmekļa kameras vai viedtālruna starpniecību vai iesaistīties seksuālās sarunās ar īsziņām vai tiešsaistē, un tas nozīmē, ka bērnu izmantotāji un kiberlencēji var piedraudēt, ka nosūtīs šādus attēlus, videoierakstus vai sarunu tekstu jauniešu draugiem un ģimenes locekļiem, ja viņi atteiksies turpmāk piedalīties šādās seksuālās darbībās; tā kā šādu attēlu un/vai videoierakstu izplatīšana var turpināties vēl ilgi pēc tam, kad seksuālā izmantošana ir beigusies, un tie būs ikvienam brīvi pieejami aplūkošanai tiešsaistē, tādēļ vienmēr pastāvēs risks, ka cietušie tiks atkārtoti vajāti un ka viņi tiks stigmatizēti;
- G. tā kā dalībvalstu veiktie pasākumi, kuru mērķis ir novērst nelikumīgu saturu tiešsaistē, ne vienmēr ir bijuši pietiekami efektīvi;
- H. tā kā tiem, kuru pienākums ir izmeklēt bērnu seksuālu izmantošanu tiešsaistē un saukt vainīgos pie atbildības, būtu jāveic izmeklēšanas darbības, kas cita starpā ir samērīgas, atbilst konkrētā nodarījuma būtībai un ir saskaņā ar ES un dalībvalstu tiesību aktiem;
- I. tā kā jautājums par nepilngadīgo aizsardzību digitālajā pasaulē ir jārisina sadarbībā ar nozares uzņēmumiem, kuriem ir jāizrāda iniciatīva, uzņemoties daļu no kopīgās atbildības, un cita starpā jānodrošina bērnu, vecāku un skolotāju izglītošana, lai nepieļautu, ka nepilngadīgajiem ir pieejami nelikumīga satura materiāli;
- J. tā kā bērnu izmantošana un bērnu seksuāla izmantošana tiešsaistē pēc būtības ir starptautiska problēma, kura aptver simtiem dažādu valstu, uz kuru attiecas simtiem dažādu jurisdikciju un ar kuru cīnās simtiem dažādu tiesībsaizsardzības iestāžu, tādēļ tai ir nepieciešams starptautisks risinājums; tā kā ir nopietni jāpievēršas cilvēku tirgoņiem, kas seksuālai izmantošanai tiešsaistē izmanto bērnus, kuriem nav juridiskas identitātes un kuri varasiestādēm tādēļ ir “neredzami”;
- K. tā kā, ņemot vērā nozieguma būtību un cietušo vecumu, vairumā gadījumu — krietni biežāk nekā citiem noziegumu veidiem — tiesībsaizsardzības iestādēm joprojām netiek ziņots par to, ka bērni ir seksuāli izmantoti un cietuši no seksuālas vardarbības; tā kā tādēļ pieejamie dati par izdarīto noziegumu skaitu neatspoguļo patieso problēmas apmēru; tā kā saskaņā ar informāciju, ko par tīmekļa lapām, kurās ir pieejami bērnu ļaunprātīgas izmantošanas materiāli, sniegušas NVO, vairāk nekā 80 % no cietušajiem ir jaunāki par 10 gadiem; tā kā Starptautiskās interneta tiešo līniju asociācijas (*International Association of Internet Hotlines*) dati liecina, ka palielinās to bērnu skaits, kuri cietuši no seksuālas vardarbības, un ka palielinās ārkārtīgi cietsirdīgu un sadistisku vardarbības gadījumu skaits;
- L. tā kā aizvien vairāk likumpārkāpēju izmanto *Darknet* tīkla struktūru, kurā tie ir izveidojuši anonīmas kopienas ar slēptām diskusiju grupām, tīmekļa vietņu pakalpojumiem, sociālo tīklu platformām un glabāšanas pakalpojumu sniedzējiem, kas darbojas tieši ar bērnu ļaunprātīgas izmantošanas materiāliem, un tādēļ viegli ir iespējams seksuāli izmantot bērnus praktiski neizsekojamā veidā;
- M. tā kā daudzi kriminālnoziedznieki savu darbību nodrošina, veicot aizsardzības pasākumus (piemēram, izmanto šifrēšanu un citus līdzekļus), un tas nopietni apgrūtina tiesībsaizsardzības iestāžu izmeklēšanas darbu;

Trešdiena, 2015. gada 11. marta

- N. tā kā NVO sniegtā informācija liecina, ka par 513 komerciāliem bērnu seksuālas izmantošanas materiālu izplatīšanas zīmoliem 2012. gadā bija atbildīgi vien astoņi augstākā līmeņa izplatītāji un ka 2012. gadā 10 vispieprasītāko zīmolu bija saistīti tikai ar vienu augstākā līmeņa izplatītāju;
- O. tā kā Direktīva 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu dalībvalstīm bija jātransponē līdz 2013. gada 18. decembrim un tā kā līdz šim to pilnībā ir izdarījusi mazāk kā puse dalībvalstu,
1. stingri uzsver, ka aizsargāt bērnus un garantēt drošu vidi viņu attīstībai ir viens no galvenajiem Eiropas Savienības un tās dalībvalstu uzdevumiem;
 2. ļoti stingri uzsver, ka ir jāgarantē bērnu tiesības un aizsardzība tiešsaistē un ka ir jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka jebkāds nelikumīgs saturs tiek nekavējoties dzēsts un par to tiek ziņots tiesībsargāšanas iestādēm un ka ir pietiekami daudz juridisko instrumentu, kas ļauj veikt izmeklēšanu un saukt pie atbildības likumpārkāpējus;
 3. uzskata, ka ir pienācīgi jāaizsargā bērnu personas dati tiešsaistē un ka bērni nepiespiestā un draudzīgā veidā ir jāinformē par riskiem, kas saistīti ar viņu personas datu izmantošanu tiešsaistē, un par šādas izmantošanas sekām; uzsver, ka datu aizsardzības reforma ievieš nozīmīgas pārmaiņas, kas ļaus nodrošināt vēl spēcīgāku bērna tiesību aizsardzību tiešsaistē;
 4. uzsver, ka ir vajadzīga visaptveroša un Eiropas līmenī saskaņota pieeja, garantējot konsekventu politikas veidošanu un konsekventu rīcību tās īstenošanai, kas aptvertu ne vien cīņu pret noziedzību, bet arī pamattiesību, privātuma un datu aizsardzību, kiberdrošību, patērētāju aizsardzību un e-komerciju;
 5. uzskata, ka arī turpmāk ir jāveic pasākumi, lai apkarotu uzmākšanos jeb ļaunprātīgu iedraudzēšanos internetā (*cyber grooming*), un ka Komisijai kopā ar valstu valdībām, pilsonisko sabiedrību, sociālo mediju uzņēmumiem, vecākiem, skolotājiem, sociālajiem darbiniekiem, bērnu aizsardzības speciālistiem, pediatriem un jauniešu un bērnu organizācijām būtu aktīvi jāiesaistās darbībās, kuru mērķis ir palīdzēt labāk izprast šo jautājumu, izmantojot konkrētas vadlīnijas, nodrošinot labākās prakses apmaiņu un veidojot sociālās platformas sadarbībai un informācijas apmaiņai par šo jautājumu, jo tas ļautu identificēt iespējamos riskus un draudus bērniem;
 6. aicina Komisiju un dalībvalstis sākt īstenot sabiedrības informēšanas kampaņu, iesaistot visus attiecīgos dalībniekus, lai nodrošinātu, ka bērni saprot, kāds risks ir iespējams tiešsaistē, un zina, kā rīkoties, un lai palīdzētu to saprast arī vecākiem un pedagogiem, tā garantējot bērnu drošību tiešsaistē, lai palīdzētu dalībvalstīm izstrādāt pasākumu programmas, kuru mērķis ir novērst seksuālu izmantošanu tiešsaistē, lai sekmētu izpratnes veicināšanas kampaņas par atbildīgu uzvedību sociālajos medijos un lai mudinātu lielākās meklētājprogrammas un sociālo mediju tīklus aktīvi rīkoties, garantējot bērnu drošību tiešsaistē;
 7. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt attiecīgus pasākumus, lai bērniem būtu labākas iespējas ziņot par ļaunprātīgu izmantošanu un lai viņi tās biežāk izmantotu, un arī lai atbildes rīcība, saņemot šādus ziņojumus, būtu sekmīgāka un to varētu plašāk īstenot, kā arī apsvērt iespēju izveidot sistemātiskus tiesās ziņošanas mehānismus; atbalsta uzticības tālruņa līniju izveidošanu bērniem, lai viņi varētu anonīmi ziņot par ļaunprātīgu izmantošanu;
 8. uzsver, ka starptautiskā sadarbība un transnacionālas izmeklēšanas darbības šajā jomā ir jāuzlabo, īstenojot sadarbības nolīgumus, un ka ir jāveido ciešāka sadarbība starp tiesībsargāšanas iestādēm, tostarp ar Eiropas Kibernozieģumu centra (EC3) starpniecību, lai efektīvāk izmeklētu un likvidētu bērnu seksuālas izmantošanas noziedznieku tīklus un sauktu vainīgos pie atbildības, vienlaikus par prioritāti nosakot cietušo bērnu tiesības un drošību;
 9. šajā sakarībā atzinīgi vērtē iniciatīvu, kuru ES ir apņēmusies īstenot kopā ar 55 citām pasaules valstīm, kas apvienojušās Vispasaules aliansē pret bērnu seksuālu izmantošanu internetā, un kuras mērķis ir glābt vairāk cietušo bērnu, nodrošināt efektīvāku kriminālvajāšanu, palielināt informētību un panākt, lai tiešsaistē būtu pieejams krietni mazāk bērnu seksuālas izmantošanas materiālu; aicina Komisiju biežāk ziņot par to, cik rezultatīva ir šīs alianses darbība; aicina dalībvalstis īstenot šos ieteikumus valsts līmenī;
 10. aicina Komisiju un dalībvalstis palielināt un nostiprināt resursus, kas atvēlēti cietušo identificēšanai un cietušajiem vajadzīgo pakalpojumu sniegšanai, un prasa steidzami izveidot attiecīgas platformas un nostiprināt tās, kuras jau ir izveidojis Eiropas;

Trešdiena, 2015. gada 11. marta

11. aicina visas dalībvalstis īstenot Direktīvu 2012/29/ES, ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus;
12. uzskata, ka attiecībā uz noziegumiem pret bērniem ir svarīgi lietot pareizu terminoloģiju, tostarp arī aprakstot attēlus, kuros redzama seksuāla vardarbība pret bērniem, un izmantot atbilstošu jēdzienu, proti, "bērnu seksuālas izmantošanas materiāls", nevis "bērnu pornogrāfija";
13. mudina dalībvalstis pienācīgi nodrošināt ar resursiem valsts kontaktpunktus, lai tie varētu ziņot par kriminālu un kaitīgu saturu un uzvedību internetā, kā noteikts Direktīvā 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu;
14. atgādina — dalībvalstīm ir jāveic nepieciešamie pasākumi, lai cilvēkiem, kuri baidās, ka varētu pastrādāt ar seksuālu vardarbību un seksuālu izmantošanu saistītu noziegumu, attiecīgā gadījumā būtu pieejamas efektīvas intervences programmas vai pasākumi, kuru mērķis ir izvērtēt un novērst šādu noziegumu pastrādāšanas risku;
15. prasa nodrošināt dalībvalstu tiesībsardzības iestādes un Eiropu ar nepieciešamo finansējumu, cilvēkresursiem, izmeklēšanas pilnvarām un tehniskajās iespējām, lai šīs iestādes varētu nopietni pievērsties noziegumu izmeklēšanai, efektīvi īstenojot likumpārkāpēju vajāšanu un saukšanu pie atbildības, un cita starpā nodrošināt arī atbilstošu apmācību tiesu iestāžu un policijas vienību spēju veidošanai, un prasa arī izstrādāt jaunus augsto tehnoloģiju risinājumus, kas palīdzētu sekmīgāk analizēt bērnu ļaunprātīgas izmantošanas attēlu milzīgo apjomu, tostarp *Darknet* tīkla struktūrā slēptu materiālu, lai izsekotu likumpārkāpējus un sauktu viņus pie atbildības, tā garantējot bērnu drošību un tiesības;
16. ar bažām norāda, ka aizvien spēcīgāka un plašāka kļūst tendence tirgoties ar bērnu seksuālu izmantošanu internetā un ka cita starpā rodas aizvien jauni līdzekļi, ar kuriem tiek izplatīti bērnu ļaunprātīgas izmantošanas materiāli un slēgti attiecīgi darījumi, sevišķi *Deep Web* un *Darknet* tīkla struktūrā, un tas jo īpaši attiecas uz ļaunprātīgas izmantošanas straumēšanu tiešraidē par maksu; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis ciešāk sadarboties ar alternatīvu maksājumu sistēmu pārstāvjiem, lai noteiktu, kā uzlabot sadarbību ar tiesībsardzības iestādēm, un šajā nolūkā arī rīkot kopīgas mācības, kas ļautu labāk atpazīt tos maksāšanas procesus, kuri saistīti ar bērnu ļaunprātīgas izmantošanas materiālu komerciālu izplatīšanu;
17. prasa, lai tiesībsardzības iestādes, tiesu iestādes, IKT uzņēmumi, interneta pakalpojumu sniedzēji (IPS), interneta serveru pārvaldītāji (ISP), sociālo mediju uzņēmumi, banku nozare un NVO, tostarp jauniešu un bērnu organizācijas, īstenotu efektīvas partnerības pieeju un nodrošinātu likumīgu informācijas apmaiņu, tā garantējot, ka bērnu tiesības tiešsaistē tiek ievērotas un ir aizsargātas un ka jebkāds nelikumīgs saturs tiek nekavējoties dzēsts un par to tiek ziņots tiesībsardzības iestādēm, kurām savukārt būtu regulāri jāziņo par izmeklēšanas darbībām un par vainīgo saukšanu pie atbildības, kas attiecīgā gadījumā ir izdarīts, pamatojoties uz attiecīgo informāciju; šajā sakarībā atzinīgi vērtē izpilddirektoru koalīcijas (*CEO Coalition*) veikumu, kas ir padarījusi internetu par bērniem labāku vidi, un arī to darbu, kuru veic Eiropas Finanšu koalīcija pret bērnu komerciālu seksuālu ekspluatāciju tiešsaistē (*EFC*);
18. uzsver, ka par nelikumīgu atzīts saturs internetā ir nekavējoties jādzēš, pamatojoties uz pienācīgu tiesas procesu; uzsver IKT, IPS un ISP darbības nozīmi, jo tie pēc atbildīgo tiesībsardzības iestāžu pieprasījuma var nodrošināt ātru un efektīvu nelikumīga satura dzēšanu internetā;
19. stingri iesaka dalībvalstīm, kas to vēl nav izdarījušas, transponēt Direktīvu 2011/93/ES par seksuālas vardarbības pret bērniem, bērnu seksuālas izmantošanas un bērnu pornogrāfijas apkarošanu; tādēļ aicina Komisiju stingri raudzīties, lai direktīva būtu pilnībā un efektīvi īstenota, un savus secinājumus savlaicīgi darīt zināmus Parlamentam un tā atbildīgajai komitejai;
20. uzdod Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai arī turpmāk pārraudzīt Direktīvas 2011/93/ES īstenošanu un sagatavot ziņojumu par Direktīvas 2011/93/ES īstenošanu, tajā padziļināti analizējot politikas sistēmu, kas jau ir izveidota cīņai pret bērnu seksuālu izmantošanu, un par paveikto ziņot plenārsēdē;
21. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Komisijai, Padomei un dalībvalstu parlamentiem.